

<https://ucsyd.mitcfu.dk/62913231>

Med døden til følge

Læremidlet	Med døden til følge af Lars Daneskov
Medietyper(r)	Bog
Fag	Dansk
Målgruppe	6. – 9. kl.
Nøgleord	sorg spøgelser tab uhygge venskab

Fagligt fokus

Denne pædagogiske vejledning tager udgangspunkt i en undersøgende tilgang til litteraturarbejdet. Så der er forslag til en række opgaver, hvor eleverne er oplevende, opdagende og undersøgende i teksten. Faglige fokusområder vil bl.a. være personkarakteristik og komposition.

De følgende ideer til arbejdet med bogen tager udgangspunkt i at skabe en undersøgende tilgang til litteraturundervisningen, hvor eleverne selv kommer på banen med deres forundringer, opdagelser og fortolkninger af bogen. De er bygget op efter følgende dele:

- **Udenfor bogen:** Hvor forforståelsen kommer i spil inden læsningen.
- **Inde i bogen:** Hvor der arbejdes med oplevende tolkning, opdagende tolkning, afprøvning, uddybning og fortolkning.
- **Udenfor bogen:** Hvor der perspektiveres til omverdenen og de danskfaglige områder, som har været i fokus i undersøgelserne.

Ideer til undervisningen

Udenfor bogen:

Start med at med lade eleverne tænke over titlen.

- Hvordan forstår de titlen?
- Hvilke associationer får de, når de hører den?

Inde i bogen

Læs det første kapitel højt for klassen og lad derefter eleverne skrive 5 minutters hurtigskrivning om deres umiddelbare tanker om familiens personer og hvad der kan være sket.

Så skal eleverne selv læse videre i bogen frem til og med s. 46.

Oplevende tolkning

Derefter skal eleverne arbejde med deres oplevelse af bogens begyndelse. Lad dem f.eks.:

- Beskrive hvordan de oplever huset hvor familien bor. Hvad får de at vide og hvad forestiller de sig om stedet?
- Beskrive hvilken oplevelse de har af de forskellige personer, vi bliver præsenteret for. Hvordan er stemningen mellem personerne, og hvordan er deres forhold til hinanden?

- Tænke over om der er noget, de undrer sig over, og som gør dem nysgerrige. Noget de skal være åbne for at undersøge senere i bogen.
- Diskutere deres oplevelse med andre i grupper og give dem mulighed for at tænke højt sammen.
- Lave små lydclip/podcasts, hvor de snakker med Liva om hendes liv, om savnet, om at være pigen med den døde bror eller om hendes oplevelse af forældrenes sorg.
- Lave små film, hvor de f.eks. indspiller en scene fra bogen. Det kan være scenen med Clara på værelset eller moren der gør rent. Det kan også være en anden scene fra bogen.
- Tegne en oversigt over de forskellige personer i Livas liv og placere dem efter, hvor tætte de er på Liva.

Der skal til sidst samles op på elevernes opgaver. Det kan være i grupper eller på klassen, men giv dem mulighed for at italesætte nogle af deres oplevelser med teksten indtil nu og giv dem gerne mulighed for at gøre sig tanker om forsættelsen.

Opdagende tolkning og afprøvning

Lad nu eleverne læse et langt stykke af bogen, så de har tid til at fordybe sig i historien.

Derefter skal de gå i dybden med at finde, mellem to og fem tekststeder, som er centrale, og som undrer dem eller er noget de gerne vil have svar på. Det er op til eleverne selv at opdage steder, som de synes er relevante. Det kunne være:

- Hvem er Mortimer, som vil mødes med Liva?
- Hvad mener Mortimer med at der skal luftes ud i gravkammeret?
- Hvorfor er der et skifte i synsvinkel og hvad betyder det for handlingen?
- Hvordan er Milos opførsel og hvorfor er han mærkelig?

Eleverne skal nu komme med deres egne tolkninger og svar på spørgsmålene. Bagefter skal de samles i grupper og afprøve deres tolkninger i dialog med hinanden. De diskuterer om de er enige i hinandens tolkninger af de udvalgte tekststeder. Derudover kan de også diskutere spørgsmål som:

- Har deres umiddelbare oplevelse af bogen ændret sig, siden de læste første del af bogen og til nu?
- Er der noget i teksten, der ikke hænger sammen, og som de derfor undrer sig over?
- Hvad vil de gerne undersøge og have svar på i resten af teksten?

Uddybning og fortolkning

Lad eleverne læse bogen færdig.

Bagefter skal de finde og nærlæse afsnit i bogen, som er med til at skabe sammenhæng i historien og komme med svar på nogle af de spørgsmål og tolkninger, som de har lavet tidligere.

Igen skal eleverne prøve selv at finde tekststeder, men her er et par forslag til relevante steder:

- Kapitlet Skriget, hvor synsvinklen skifter.
- Mortimers samtaler med Liva.
- Episoden i svømmehallen.
- Kapitlet med tågen og ulykken.

Eleverne diskuterer til sidst deres uddybning og fortolkninger af de nærlæste afsnit i mindre grupper eller på klassen. De skal selvfølgelig huske at argumentere med udgangspunkt i teksten og deres undersøgelse af den. Spørgsmål de kunne tage fat på i deres diskussioner, kunne være følgende:

- Hvordan hænger titlen sammen med handlingen?
- Hvordan ser de titlens betydning efter at have læst bogen?
- Har de ændret deres forståelse af bogen, og hvad den ville handle om undervejs i læsningen?
- Hvordan har Livas verden ændret sig i løbet af bogen?
- Hvordan har familien ændret sig undervejs i bogen?
- Hvordan udvikler Liva og Claras forhold sig undervejs i bogen?

Udenfor bogen

Perspektivering

I perspektiveringen af bogen og dens temaer, kan der f.eks. arbejdes med følgende spørgsmål:

- Hvordan er elevernes oplevelser af den sorg, som familien går igennem i bogen og familiens måde at tackle den på?
- Har eleverne nogensinde haft en overnaturlig oplevelse, af at der var spøgelser eller andre i rummet, som Liva oplever det med Victor?
- Hvad er deres oplevelser af at have mistet nogen. Er der nogen som har mistet f.eks. bedsteforældre?
- Hvilke tanker ville de mon have, hvis de havde mistet en bror eller søster?
- Hvordan skulle/kunne familien have tacklet sorgen på en anden måde?

Der kan også arbejdes videre med nogle af opgaverne fra oplevende tolkning. Eleverne har fået ny viden som kan bygge videre på og skærpe deres produkt fra tidligere.

- Lave små lydclip/podcasts, hvor de snakker med Liva om hendes liv og oplevelserne i bogen.
- De kan lave en artikel eller webdok med fokus på sorg, hvor familien fortælle om ulykken og kampen for at bearbejde sorgen og komme videre med livet.
- Lave små film, hvor de f.eks. indspiller centrale scener fra bogen.
- De kan også fantasere videre på slutningen og udviklingen af hvordan familien kommer videre og stadig mindes Victor. Det kan både være skriftligt eller som en mundtlig fortælling.
- Lad eleverne lave en reklamekampagne for sikker i trafikken.

I perspektiveringen er der også en faglig perspektivering, som har fokus på nogle af de faglige begreber og områder, eleverne har arbejdet med.

Faglig perspektivering

- Her kan der arbejdes med personkarakteristik med fokus på dynamisk personkarakteristik. Er personerne dynamiske og udvikler sig undervejs i bogen, eller er de statiske og står stille. Det gælder primært for Liva men også for Clara, forældrene og Victor.
- Der kan arbejdes med komposition, og hvordan forfatteren udlægger spor undervejs i handlingen, som bygger spændingen op mod slutningen.
- Symbolikker undervejs i handlingen. F.eks. Mortimers navn på sedlen, lyset som et kors på gulvet og sangen Hotel California.
- Synsvinklens skiften og betydning.